

SKOGSGRUPPENS ARBETE I ORSA 2024

En summering av Bengt Oldhammer och Peter Turander

Peter Turander i den K-skog (kontinuitetsskog) som gränsar till Korpimäki naturreservat (i bakgrunden) och som håller samma höga klass som reservatet. Allt på bilden skulle avverkas, inte ett enda träd var avbandat för att lämnas. Men nu blir det skyddat, lovar Bergkvist Siljan. Vad hade hänt om skogsgruppen inte besökt området...

Inledning

Naturskyddsföreningens skogsgrupp i Orsa har under 2024 lyckats få **några mindre skogsområden sparade som frivillig hänsyn** – förhoppningsvis långsiktigt, men det vet vi inte med säkerhet. Föregående bild visar ett sådant exempel. Hade skogsbruket och Skogsstyrelsen fungerat borde dessa mindre skogsområden sparats utan inblandning av oss.

Ett par områden har skyddats som naturreservat, inte minst tack vare insatser av skogsgruppen. Positivt är också att ett par skyddsvärda områden där vi inventerat och samlat in material sedan 30 år tillbaka kommer att skyddas formellt eller sparas internt. Allt enligt uppgifter från Länsstyrelsen Dalarna. Vi kommer att noga följa dessa utfästelser så de blir verklighet.

Flera skyddsvärda skogar har kalavverkats, eller är på väg att kalavverkas. I alla dessa fall är det uppenbart att bolagen saknar kunskaper och rutiner för att bedöma naturvärden. Man struntar helt enkelt i naturvärdena och hoppas att ingen ska kontrollera vad som pågår. Dessa kalavverkningar eller avverkningsanmälningar bryter mot miljöbalken och reglerna i miljöcertifieringarna.

Holmen och Mellanskog ska 2025, trots våra ihärdiga protester, avverka skyddsvärda sandtallskogar som är mycket sällsynta i Orsa. Just sandtallskog är en så kallad **prioriterad nationell skogstyp** i skyddsarbetet. Självklart måste sådana skogar med många arter skyddas i första hand, men det struntar Holmen och Mellanskog i. Här försöker man trixa med olika typer av så kallad naturvårdande skötsel där de samtidigt tar bort merparten av träden. Sådant kan de gärna hålla på med i produktionsskogar utan särskilda naturvärden, men inte i artrika och skyddsvärda miljöer av denna typ.

Inledningsvis måste vi klargöra vad som gäller i Sverige enligt flera beslut av riksdagen, i EU och genom internationella överenskommelser.

1. Sverige ska skydda 30 procent av sina skogar – detta beslutade EU redan 2021.
2. Det innebär exempelvis att skydd av K-skogarna är högprioriterade liksom skydd av så kallade prioriterade skogstyper som sandtallskog och kalkbarrskog.
3. EU beslutade 2024 att skadad natur ska restaureras. Beslutet är bindande för alla medlemsländer. Ett exempel på restaurering kan vara att bygga en grön infrastruktur längs Unnån där arterna kan leva.

Detta är den verklighet som politikerna i Orsa och skogsbrukets representanter måste förhålla sig till. Därför är det anmärkningsvärt att markägare och bolag inte verkar ha koll, eller inte bryr sig, om kontinuitetsskogarna (naturskogar, äldre skog, aldrig kalavverkad – förkortat K-skog) som vanligen har höga naturvärden – trots att de finns på kartor från Naturvårdsverket och exempelvis Skogsmonitor¹. Tvärtom kalavverkas K-skogarna systematiskt!

Ingen K-skog borde kalavverkas, möjligen hyggesfritt skogsbruk om det inte finns någon annan lösning och naturvärdena är lägre (vilket kan klargöras först efter en naturinventering). K-skogarna är fundamentala, inte minst med tanke på EU:s beslut hösten 2024 att alla länder ska restaurera sin natur.

¹ <https://www.skogsmonitor.se/kartan>

Skogsstyrelsens definition av K-skog är (vår fetstilning):

”Kontinuitetsskog är skog som har naturvärden vars förekomst förklaras av att det under lång tid funnits lämpliga skogsmiljöer och substrat i just denna skog.”

Naturvårdsverket skriver (vår fetstilning):

*”K-skogarna omfattar olika skogstyper men de dominerande arealerna finns i fjällnära skog, boreal barrskog och skogs-myrrosaiker...**Hantering av kvarvarande kontinuitetsskogar är en avgörande faktor i EU:s skogs- och biodiversitetstrategi samt inom miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.**”*

Sammanfattningsvis

Vi i skogsgruppen ska inte behöva göra det ideella jobb vi gör. Det är skogsnäringens, myndigheternas och markägarnas skyldighet att ta detta ansvar. Exempelvis måste markägare göra en relevant naturinventering av den skog som ska kalavverkas enligt miljöbalken – de flesta struntar fullständigt i detta, exempelvis besparingsskogen. Alla vet att mer skog måste skyddas och att hänsynen måste bli bättre. Som nämnts finns det politiska beslut om detta av riksdagen och i EU samt genom internationella överenskommelser².

Ett mycket stort problem just nu är att den extremt naturvårdsfientliga regeringen medvetet saboterar arbetet med naturvård och naturskydd på flera olika sätt, exempelvis genom minskade anslag till de markägare som verkligen är positiva till skydd av skog (gäller de flesta). Det är ett upprörande och ansvarslöst agerande av M, KD, L, och SD. En röst på dessa i nästa val är en garanti för ännu mer skogsskövling i Orsa.

Precis före jul kom dessutom regeringen med en extrem skogsutredning i form av ett beställningsjobb från Skogsindustrierna. Det ska bli mer kalhyggen och virkesåkrar och det ska avverkas snabbare så varken myndigheter och allmänhet hinner reagera innan skogen är borta. Ideella organisationers arbete för att skydda skog ska på synnerligen utstuderade sätt motarbetas.

Aftonbladet skrev en ledare 21 december 2024 med rubriken ”Såklart den svenska skogspolitiken är riggad³...” där de i nedanstående citat slog huvudet på spiken:

*Skogsstyrelsen hinner bara titta på 1-2 procent av de avverkningsanmälningar som kommer in. Resterande 98 procent? Chop chop! Om inte ideella krafter hinner kraftsamla och i bästa fall överklaga. **Det här är galenskap.***

Nästa sida: Gammelskog med rik förekomst av garnlav på Orsa kommuns mark intill Fryksås som ska kalavverkas av Bergkvist Siljan. K-skogar som denna ska alltid skyddas. Kommunen anser att skog som blir åldrig måste kalhuggas och förnyas för att bibehålla sin hälsa...vilket bludder.

² <https://www.naturvardsverket.se/om-miljoarbetet/miljoarbete-i-eu/biologisk-mangfald/>

³ <https://www.aftonbladet.se/ledare/a/Vzed36/saklart-den-svenska-skogspolitken-ar-riggad>

Sönderkört på Orsa besparingsskog i samband med kalavverkning av K-skog vid Rigalampi (Rigalamm). I bakgrunden plantage med kanadensisk contorta-tall. Skövling av värsta sorten. Den här typen av skogsbruk har kommit till vägs ände i Sverige. Så här kan man inte hålla på längre. Det måste även besparingens styrelse börja fatta. Skogsbruket står för stora och nya utmaningar kommande år. Det blir ett ödesår för den biologiska mångfalden där regeringen aktivt motarbetar arbetet med skydd enligt de beslut EU fattat.

Nedan följer exempel på vad vi gjort i Orsa 2024

- Irina Røjås hittade en avverkningsanmäld kalkbarrskog i Åberga med 18 rödlistade arter och signalarter, bland annat den mycket sällsynta sammetstaggsvampen och rikligt med dofttaggsvamp (elva förekomster). Holmen skog drog tacknämligt tillbaka avverkningsanmälan. Skogsgruppen har fört diskussioner med markägaren och Holmen. Vi hoppas på biotopskydd genom Skogsstyrelsen av denna kontinuitetsskog. Kalkbarrskog är ovanliga och skyddsvärda, särskilt när det är K-skog.
- Avverkningsanmäld K-skog nära vår äng i Nederberga inventerades av Birgitta Kvist och Bengt Oldhammer där en förekomst av guckusko till slut kunde lokaliseras till exakt plats. Information om detta har gått till länsstyrelsen och Skogsstyrelsen som självklart måste se till att området skyddas. Privat markägare.

- Anton Björk noterade att Mellanskog tänker avverka sandtallskog på åsen norr om återvinningscentralen, precis intill E45. Detta trots att området är med i vår inventeringsrapport över skyddsvärda skogar i Orsa! En rapport Mellanskog fått av oss. Anmärkningsvärt och oseriöst. På åsen finns 20 rödlistade arter och därtill flera signalarter. På den avverkningsanmälda ytan finns 13 rödlistade arter och signalarter, främst svampar. Den måste skyddas. Men tyvärr, Mellanskog framhärdar och ska in med maskinerna. Vi har lämnat klagomål och samrått med expertis – skogen på åsen kan och får inte avverkas. Fortsättning följer.
https://orsa.naturskyddsforeningen.se/wp-content/uploads/sites/143/2022/07/Webb_De_sista_skyddsvarda_naturskogarna_i_orsa_23_juni_2022_naturskyddsforeningen_orsa.pdf
- Peter Turander hittade en sandtallskog vid Bjus nära Unnån. Holmen ska avverka åt Tommy Widlund trots att vi hittat närmare 20 rödlistade arter, mest svampar, på närmare 100 platser – vid enstaka besök! Ännu en för Orsa unik sandtallskog. Sådana miljöer är mycket sällsynta. Holmen drog först tillbaka sin avverkningsanmälan men avverkningsanmälde på nytt före jul. Oseriöst. Klagomål har lämnats eftersom Holmen inte följer FSC:s miljöregler. Anmälan har också gjorts till mark och miljödomstolen strax efter jul. Vi har även kontaktat Naturarvet för att få dessa att köpa in skogen. Dessutom har Skogsstyrelsen i en skrivelse till oss sagt att de kan ta upp ett ärende om skydd - om Widlund och Holmen visar intresse. Markägaren och Holmen verkar dock mest vara intresserade av pengar och virke. Fortsättning följer.
<https://www.siljannews.se/debatt/sandtallskog-med-mycket-hoga-naturvarden-hotas-av-avverkning-utanfor-orsa>
- Mellanskog avverkningsanmälde hänglavskog nära Unnån (enligt Skogsstyrelsens målbilder är det sådant som ska sparas). Vi protesterade. Mellanskog säger att de inte ska avverka skogen nedanför vägen mot Unnån. Tack för det självklara beslutet.
- Ekentjärnarna vid Unnån som avverkningsanmäls har studerats ytterligare i år. Markägaren är positiv till skydd om han får ersättning. Länsstyrelsen har dessvärre inga anslag kvar på grund av att regeringen med M, KD, L och SD minskat anslagen för inköp av skyddsvärd skog. Vi fortsätter på olika sätt vårt arbete för att rädda skogen som ligger på båda sidor av Unnån i ett sammanhängande område. Skogen har ovanligt många sällsynta arter. Just nu har fynd gjorts av 53 rödlistade arter och signalarter på mängder av platser. Kommunen är helt ointresserad trots att det här borde vara ett fantastiskt fint reservat som ligger nära Orsa. Det hyser fiskevatten och innefattar strandmiljöer längs Unnån. Det här måste skyddas! Fortsättning följer.
- Vi har ansökt om finansiering för inventering av svampar i de sista få K-skogar som finns kvar längs Unnån. De utgör en mindre del av skogen längs ån och måste kartläggas. Länsstyrelsen har inga pengar och kommunen är som vanligt passiv.
- Vi har uppmärksammat att avverkningsanmälan skett ända ner till Unnån utan kantzon – men ingen myndighet reagerar. Markägarna och Skogsstyrelsen ska ha koll på att skyddsvärda skogar inte avverkas – men det fungerar bevisligen inte.

- Vi kartlade under flera dagar ett hyfsat stort naturskogsområde med många rödlistade arter norr om Orsa. Vi hoppas på skydd men avvaktar eftersom länsstyrelsen saknar pengar just nu. Inventering av fåglar kommer att ske våren 2025. Vi har också inventerat K-skog på besparingskog som inte får avverkas. Vi inväntar avverkningsanmälan innan vi agerar.
- Vi har medverkat till inventeringar på Orsa besparingskog under hösten tillsammans med andra skogsgrupper i Dalarna (Falun, Stjärnsund, deltagare från Borlänge och Sebastian Kirppu). Besparingen kalavverkar systematiskt skyddsvärda K-skogar och saknar helt kompetens att bedöma naturvärden. Ingen på besparingen har artkunskap på den nivå som krävs. Vi har inte sett eller hört att besparingen kommer att anlita kompetent personal med relevant utbildning eller kunskap. Mark- och miljödomstolen stoppade 13 av besparingskogens tänkta avverkningar hösten 2024. Det visar med all önskvärd tydlighet att besparingen och dess styrelse har noll koll. Det går inte längre att skövla på med kalhyggesbruket som man gjort sedan mitten av 1950-talet. Enligt miljöbalken måste skogsägarna eller de som avverkar inventera och kartlägga om skogen som ska avverkas har naturvärden. Det kan inte vara en nyhet för någon markägare som jobbar professionellt – och seriöst. Nästan inga markägare och få bolag/besparingar gör detta i någon större utsträckning, och de politiska partierna i regeringen gör förstås ingenting utan låter tvärtom skövlingen fortsätta. Man kör så det ryker i skogen. När vi kommer med kritik gnäller man på Naturskyddsföreningen över att man måste följa regler och lagar som beslutats av riksdagen och EU.
- Vi har som en följd av besparingens skövlande medverkat till en debattartikel i Mora Tidning samt Natursidan.se angående besparingens avverkningsanmälningar i ett flertal kontinuitetsskogar med mängder av rödlistade arter.
<https://www.natursidan.se/nyheter/domstol-stoppar-13-avverkningar-i-skogar-med-hoga-naturvarden-systematisk-skovling/>
<https://www.moratidning.se/2024-10-17/avverkar-skyddsvarda-gammelskogar-naturskyddsforening-kritisk/>
- Ytterligare inventeringar på besparingens mark gjordes i december, men då främst i Ljusdals kommun. Här deltog inventerare från Falun, Stjärnsund och Ljusdal.
- Tyvärr kunde vi under 2024 konstatera att besparingskogens artrika naturskog vid sydöstra Eberget och Gällsjöberget (intill Jordikamäki där man tänkte bygga vindkraft) delvis avverkats. Detta gjordes trots protester och skrivelser till länsstyrelsen och Orsa kommun. Länsstyrelsens brist på medel gjorde att skogarna inte kunde skyddas och Orsa kommun bryr sig tydligen inte om att de sista vildmarkerna i kommunen avverkas. Enligt uppgifter från länsstyrelsen arbetar den nu med att skydda resten av Eberget och uppger dessutom att frivilligt skydd gör att Bjurdammsberget-Kajsberget kommer att sparas. Det här är skogar vi inventerat och framhållit som skyddsvärda i tre årtionden. Vi håller tummarna och fortsätter vår hårdbevakning av dessa skogar.
<https://www.dalademokraten.se/2024-03-16/gammelskogsomrade-ar-forstort/>
- En privatperson vi har kontakt med har köpt 80 hektar naturskog vid Eberget med syftet att skydda den! Vilken hjälte! Vi tipsade Mora Tidning om denna positiva nyhet, men tipset hamnade tydligen i papperskorgen...?

- Tyvärr avverkades K-skog vid Tenningbrändan norr om Skattungbyn som fanns med i vår inventeringsrapport, men vi fick ändå ett par hektar frivilligt sparade. Alltid något. Länsstyrelsen saknade pengar för att skydda K-skogen.
- Vi har i media berättat om Felix Fotling i Hornberga, som gick bort under hösten, och hans arbete med att hitta det sällsynta urskogsflyet *Xestia sincera* vid Eberget. Han hade länge pratat om saken och trodde att den kunde finnas där. Han tänkte ta flakmopeden dit en natt för att söka efter fjärilen. Många var skeptiska, men hans kunskap och envishet belönades med att han fick se fjärilen 2024 - en urskogsart han aldrig dessförinnan sett i sitt 80-åriga fjärilsliv. Han var så lycklig över sitt fynd att han ringde runt till flera personer i Naturskyddsföreningen och berättade om upplevelsen. Bättre bevis på att Ebergets skogar är skyddsvärda finns inte. I skenet av fyndet framstår besparingsskogens avverkningar i området som skandalösa. Fyndet gjordes längs vägen öster om Eberget, alltså precis längs den väg där vi hävdade att inga avverkningar av naturskog får ske. Alla naturskogar och äldre skogar där måste skyddas eller sparas. Avverkningarna norr och väster om vägen är vidriga och det finns ett sammanhängande hyggeslandskap på hundratals hektar, se bild i nedanstående rapport på sid 104. Även besparingen tillhör skövlarna intill gränsen mot Mora, vid Stygguggen nära naturreservatet Norra Mora Vildmark, där Philipp Weiss, Stjärnsund, inventerat och gjort anmälan till mark och miljödomstolen.
<https://www.moratidning.se/2024-07-02/urskogsfjaril-hittad-vid-eberget-i-orsa/>
<https://dalarna.naturskyddsforeningen.se/2024/11/08/tjaderrapport/>
- Bergkvist Siljan tänkte avverka skog med inslag av 200-årig gran precis i kanten till naturreservatet Korpimäki där reservatsgränsen gör ett egendomligt hack (syns tydligt på en vanlig karta, se också första bilden i denna pdf). Vi och Birdlife begärde skydd av denna avverkningshotade skog bara dagar före maskinerna skulle anlända. Länsstyrelsen hade inga pengar förstås. Avverkaren lämnade dessbättre biten mellan vägen och reservatet. Tack för det. Åter igen är det vi ideella som inventerar och kartlägger. Det är ohållbart. Den person som snitslade för avverkningen och som vi träffade på platsen saknade helt artkunskaper (vi såg senare att en 200-årig gran tyvärr avverkats på östra sidan av vägen. Vår okulära bedömning att granarna var så gamla väster om vägen visade sig alltså stämma).
- En positiv reservatsnyhet. Skogen vid Långtjärnen (två km norr Skattungbyn) som Mellanskog tänkte avverka har skyddats som naturreservat som en följd av skogsgruppens inventeringar och agerande i pressen. Mellanskog hade som vanligt noll koll på arterna i området.
- Och en positiv nyhet till. Efter 14 år har skogen vid Värmdråsen äntligen skyddats som naturreservat. Drygt 400 hektar. Här gjorde skogsgruppen och Naturskyddsföreningen i Orsa och Dalarna flera inventeringar under de år som gick. Här får vi ge beröm till besparingen som gick med på ett naturreservat. Finns det bara pengar eller utbytesmark är besparingen (och de flesta andra markägare) positiva till skydd. Klicka på första länken nedan, leta reda på Värmdråsen på kartan, klicka sedan på kartan och då dyker det upp en ruta med info och utförliga reservatshandlingar <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/> Se också <https://orsa.naturskyddsforeningen.se/2020/12/18/nytt-reservat-pa-440-ha-vid-varmdraasen/>, <https://sverigesradio.se/artikel/3969572>, https://www.dalafloren.se/trollius/nr_43_15.pdf

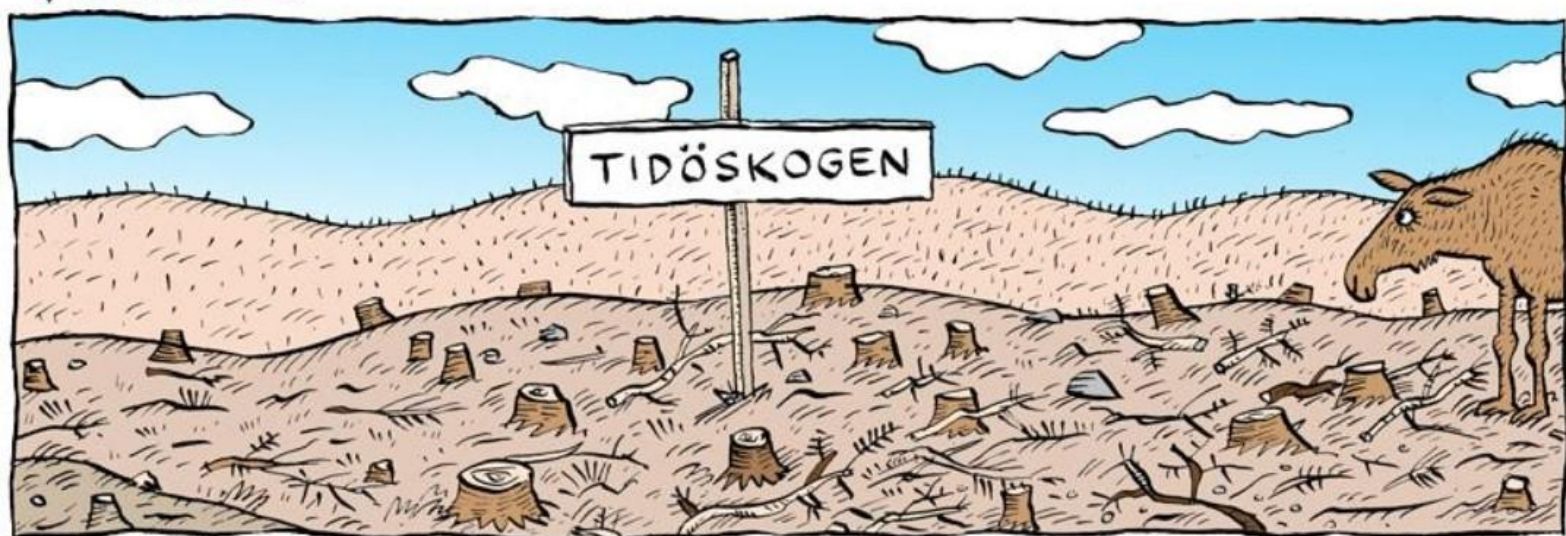
Gällsjöbergets naturskog avverkades med kalhyggesbruk och stora kala ytor i flera K-skogar. I just detta parti sparades en del tallar och granar. Länsstyrelsen Dalarna skrev i ett brev till Orsa besparingskog att hela det område Naturskyddsföreningens skogsgrupp ritat in vid Gällsjöberget var skyddsvärt. Länsstyrelsen hoppades kunna skydda skogen på Gällsjöberget om några år när det förhoppningsvis fanns nya anslag från regeringen för inköp. Tyvärr ville inte besparingskogen invänta dessa pengar. Ansvarslöst. Även K-skog nära Jordikamäki kalavverkades.

- Strax före jul gick Orsa kommun ut med information om att gammelskog runt Fryksås ska kalavverkas på kommunens mark i januari. Vi gjorde en akuttryckning i julbrådskan och hittade förekomster eller spår på 60 platser av några rödlistade arter. Mer inventering kommer att utföras under 2025. Självklart måste området skyddas, inte minst ur social och turistisk synpunkt. Kommunens agerande är häpnadsväckande. Det krävs att kommunen inför nya riktlinjer för sitt skogsinnehav och ser till att koppla in kommunekologen innan man hittar på sådana här dumheter. Bergkvist Siljan klarar bevisligen inte av sitt uppdrag när man anser att K-skog av denna typ ska kalavverkas. Fullmäktige borde omedelbart besluta om att kommunen ska skydda sina K-skogar. Här rör det sig också om ett biologiskt kulturarv.

<https://www.moratidning.se/2024-12-23/orsa-kommun-planerar-avverkning-i-fryksas-maste-stoppas/?shareSource=sharebutton>

- När det gäller vindkraftsplanerna på 67 snurror på besparingens mark lämnade skogsgruppen shapefiler till Dalavind över alla skyddsvärda skogar som finns med i vår inventeringsrapport från 2022. Vi uttalade oss också vid intervjuer där vår ståndpunkt var solklar - inga vindkraftssnurror i eller intill skyddsvärda skogar eller där det finns örnar och tjäderspel. Redan tidigt stod det klart att förekomsten av kungsörn skulle omöjliggöra den storskaliga exploatering som besparingskogen planerade med Dalavind. Örnarna har studerats i årtionden (vi spanar själva örn och känner alla som är ute och spanar i markerna) och inblandade exploatörer fick ingående exklusiv information om detta i god tid. Trots det drev Dalavind och besparingen på stenhårt. Strax före folkomröstningen insåg Dalavind, besparingen och kommunalrådet att det var kört. De skulle förlora folkomröstningen. Det skulle bli ett nej för all framtid för vindkraft i Orsa. Då fick de kalla fötter och avblåste folkomröstningen. Fem dagar (!) innan valdagen. Som en blixtnedslag från en klar himmel hävdades att orsaken var att det kommit fram nya uppgifter om kungsörnarna som fick denna avgörande betydelse. Det är intressant information eftersom ingen (!) av örnspanarna i varken Orsa och Ljusdal känner till dessa nya uppgifter...
- En avverkningsanmälan av K-skog och svämskog vid Växbostupet på besparingens mark öster om Noppikoski besöktes i december. Sammanställning av uppgifterna pågår. Fredagen den 20 december kom årets sista avverkningsanmälan i ett av Orsas största naturskogsområden som finns med i vår inventeringsrapport från 2022 (område 5 på 310 hektar). K-skog i ett mycket vackert landskap längs Ämån, söder om Ämåsjön. Fortsättning följer.

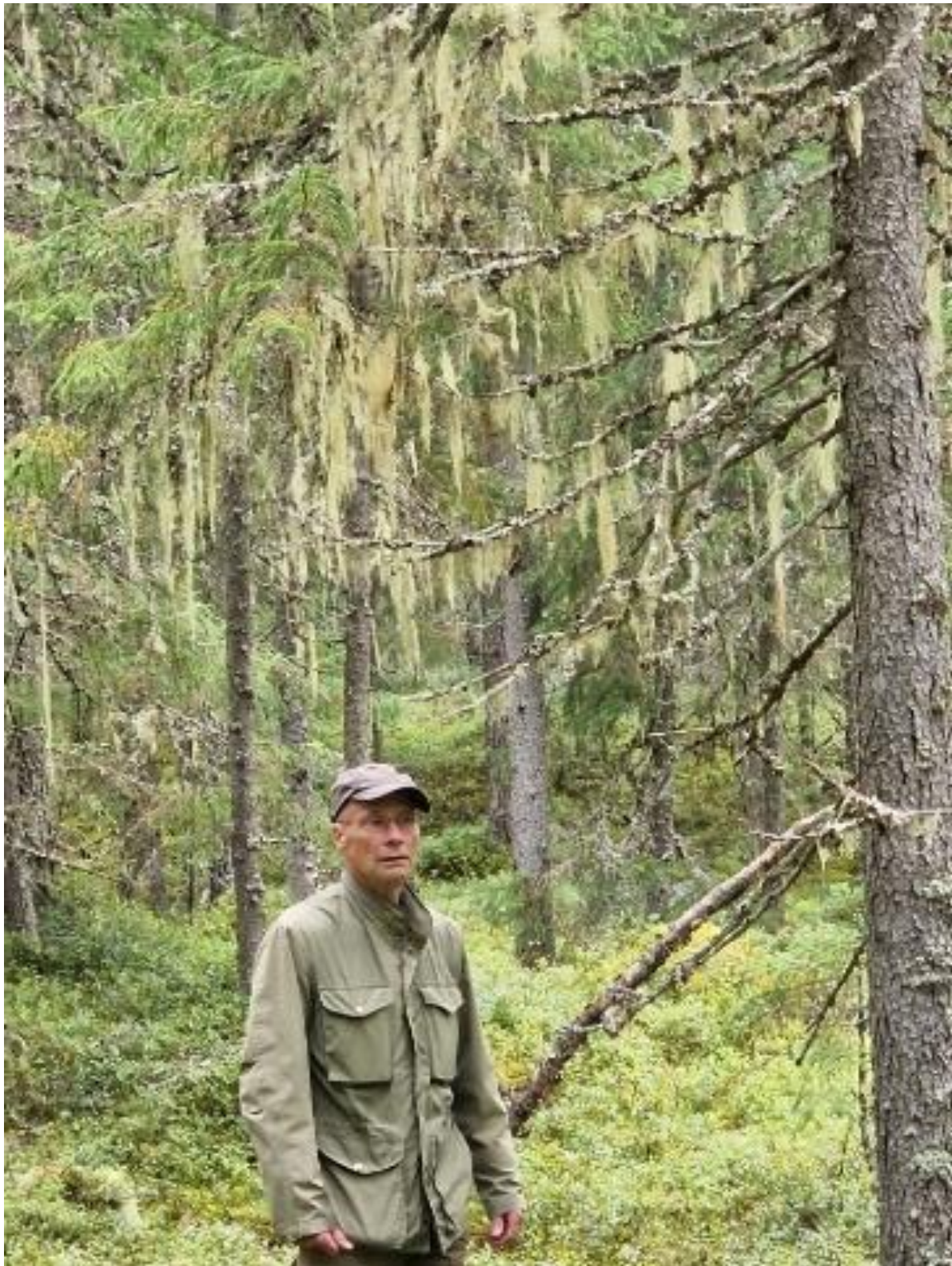
VILGOT

av Robert Nyberg

Aftonbladets tecknare Robert Nyberg summerar. Regeringens politik är en veritabel katastrof för klimat och biologisk mångfald i skogen. Exempler på detta från Orsa är många. Flera skogar har skövats eller är på väg att skövlas på grund av vår nuvarande regering som bland annat minskat anslagen för inköp av skyddsvärd skog. Under 2025 kommer en rad ytterligare åtgärder att sjösättas av regeringen som kommer att göra det ännu värre, bland annat med försämrat artskydd.

Föregående sida: Under hur många årtionden har inte skogsbruket känt till att kantzoner måste sparas intill vattendrag? Ändå ser det ut så här längs Unnån 2024. Det satsas miljoner kronor på att förbättra och restaurera fiskevattnet, men skogen är det tydligen ingen som förstår att den måste skyddas. Man häpnar att sådant här får fortgå längs ett av Dalarnas finaste oreglerade vattendrag.

Bilden ovan: Hänglavskog med garnlav som Mellanskog avverkningens anmälde längs Unnån. Den kommer nu att sparas, uppger Mellanskog. Vad hade hänt om skogsgruppen inte besökt området... K-skogarna längs Unnån måste skyddas och resten av skogen längs ån restaureras och sparas som grön infrastruktur.

Avverkningsplanering av Mellanskog med en "kantzon" på ganska exakt noll meter, trots förekomst av bombmurkla - en globalt rödlistad svamp. Området vid Långtjärnen norr om Skattungbyn är nu naturreservat. Vad hade hänt om skogsgruppen inte besökt området...

Goliatmusseron finns på flera platser i sandtallskogen som Holmen tänker avverka vid Bjus nära Unnån. Cirka 20 rödlistade arter och signalarter har hittats på cirka 100 platser i skogen efter enstaka besök. Goliatmusseron är inte bara världens dyraste matsvamp utan också globalt rödlistad. Området är i skrivande stund ej avverkat. Efter julhelgen anmäldes Holmens planer till mark och miljödomstolen. Vad hade hänt om skogsgruppen inte besökt området under hösten...

Värmdersåsen har äntligen blivit naturreservat. Historien om detta går tillbaka ända till 2010, något som den intresserade kan läsa i den utmärkta och detaljerade reservatshandlingen författad av Lennart Bratt på Länsstyrelsen Dalarna (se länk sid 8). Totalt har drygt 400 hektar skyddats. Vad hade hänt om skogsgruppen inte besökt området och utfört inventeringar...